

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Plan van aanpak robuustheid

Versienummer: 0.3
Datum: 28-2-2024

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Productnummer	-
Omschrijving	Plan van aanpak robuustheid
Status	Conceptversie 0.3
Datum	28 februari 2024
Opdrachtgever	A. Mutter Ter vaststelling in het AB ODMH d.d. 14 maart 2024
Opgesteld door	E. Bes, M. van Bergen

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1 Samenvatting robuustheidstoets september 2023	5
2 Plan van aanpak	6
2.1 Maatregelen randvoorwaarden	6
2.2 Maatregelen KPI's	6
2.2.1 KPI 1	7
2.2.2 KPI 2	8
2.2.3 KPI 3	9
2.2.4 KPI 6	10
2.3 Context van de ODMH binnen het stelsel van Zuid-Hollandse omgevingsdiensten	11
2.3.1 Doorontwikkeling Zuid-Hollandse omgevingsdiensten	11
2.3.2 Bestuurlijke vervolgopdracht doorontwikkeling Zuid-Hollandse omgevingsdiensten 2024 12	
2.4 Planning, besluitvorming en monitoring	13
2.4.1 Planning per maatregel	13
2.4.2 Wijze van besluitvorming	13
2.4.3 Monitoring	13

Aparte bijlagen

Bijlage 1 brief uitgevoerde robuustheidstoets ODMH september 2023

Bijlage 2 bijlage bij brief robuustheidstoets: ingevuld toetsingskader ODMH

Inleiding

Op 26 september 2023 heeft het algemeen bestuur van de ODMH de uitgevoerde toets met betrekking tot de robuustheid van de ODMH vastgesteld. De toets resulteerde in de conclusie dat de ODMH voldoet aan alle zes de kritische prestatie-indicatoren. De uitgebreide resultaten van deze toets zijn te vinden in bijlage 1 en bijlage 2 bij dit plan van aanpak. Deze resultaten zijn op 27 september 2023 naar het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat verzonden.

In reactie op deze toets, ontving de ODMH op 19 december 2023 de brief met kenmerk IENW/BSK-2023/372659 van de Staatssecretaris. Hierin geeft de Staatssecretaris aan de ODMH, net als alle andere omgevingsdiensten in Nederland, op dit moment niet robuust te vinden. De staatssecretaris vraagt de ODMH een plan van aanpak op te stellen dat de acties bevat die de ODMH gaat doen om robuust te worden. Het voorliggende document is het plan van aanpak.

Dit plan van aanpak is in een aantal stappen tot stand gekomen. Het management van de ODMH heeft besproken welke maatregelen de ODMH kan nemen voor de gevraagde onderwerpen. Op basis van de gesprekken van het management, is vervolgens dit plan van aanpak in concept opgesteld. In het plan van aanpak komen alle aspecten, uit de bij de brief van 19 december 2023 meegeleverde checklist, aan bod. Het concept plan van aanpak is ter bespreking voorgelegd aan het dagelijks bestuur (28 februari 2024) en het algemeen bestuur (14 maart 2024) van de ODMH. In die laatste vergadering is het concept plan van aanpak definitief gemaakt en vastgesteld.

1 Samenvatting robuustheidstoets september 2023

Op 26 september 2023 heeft het algemeen bestuur van de ODMH de uitgevoerde toets met betrekking tot de robuustheid van de ODMH vastgesteld. De toets resulteerde in de conclusie dat de ODMH voldoet aan alle randvoorwaarden en de kritische prestatie-indicatoren (KPI's). Op 27 september 2023 zijn de resultaten van de toets door de ODMH gedeeld met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Samengevat waren de resultaten van de toets als volgt:

Resultaat toetsing randvoorwaarden (kruisjestabel)

	Ja	Nee
Alle gemeenten en provincies nemen deel aan de omgevingsdienst en hebben alle basistaken volledig overgedragen	Ja	
De governance is ingericht, er is sprake van goed opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap, onafhankelijkheid en gezag het accounthouderschap is ingevuld, de directeur heeft een stevige positie en mandaat (als aan 1 van deze onderdelen niet wordt voldaan dan nee invullen) (heeft samenhang met pijler 5)	Ja	
Voor de minimale omvang telt uitsluitend de omzet van de basis- en milieugerelateerde taken. Er is een duidelijk onderscheid tussen deze taken en de niet milieugerelateerde plustaken	Ja	
Er wordt zelfstandig voldaan aan de minimale normen voor robuustheid	Ja	
Zijn er specifieke kennisgebieden of taken die door een andere dienst worden uitgevoerd? Zo ja, specificatie in pva met daarbij de gemaakte afspraken over o.a. verantwoording.	Ja	
Bij de toetsing wordt rekening gehouden met de robuustheid in de toekomst (meerjarig perspectief, waarbij ook onderscheid wordt gemaakt tussen structurele en incidentele middelen)	Ja	

Resultaat toetsing KPI's

De ODMH voldoet aan alle zes kritische prestatie-indicatoren:

1	De omvang van het regionaal werkprogramma is meer dan € 16,5 miljoen, waarbij 85% van de medewerkers in het primaire proces in dienst is van de ODMH;
2	De ODMH voldoet aan de geldende kwaliteitscriteria voor zowel de milieutaken als de plustaken;
3	De ODMH heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie;
4	De ODMH kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen;
5	De ODMH kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt;
6	De ODMH past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang in het werkpakket.

De uitgebreide resultaten van deze toets zijn te vinden in bijlage 1 en bijlage 2 bij dit plan van aanpak.

2 Plan van aanpak

Het beeld van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat na het doornemen van de zelftoetsen, is dat geen enkele omgevingsdienst robuust is. Op 19 december 2023 ontving de ODMH de brief met kenmerk IENW/BSK-2023/372659 van de Staatssecretaris. Hierin vraagt de Staatssecretaris aan de ODMH een plan van aanpak op te stellen dat de acties bevat die de ODMH gaat doen om wel robuust te worden. In de komende paragrafen gaan we hier op in.

2.1 Maatregelen randvoorwaarden

Geef per randvoorwaarde aan welke maatregelen worden genomen om te voldoen (verplicht voor de randvoorwaarden die niet voldoen en optioneel voor de randvoorwaarden waaraan voldaan wordt).

De ODMH voldoet aan de in de checklist gestelde randvoorwaarden en neemt daarom geen extra maatregelen voor wat betreft de randvoorwaarden. Met dien verstande dat er overlap is tussen randvoorwaarden en KPI's, en op enkele KPI's neemt de ODMH wel maatregelen. De randvoorwaarden zijn als volgt:

- Overdracht van volledig basistakenpakket (BTP).
- Governance en mandaat van de directeur.
- Minimale omzet (zie tevens KPI 1) en onderscheid maken tussen Basistakenpakket (BTP), milieu gerelateerde plustaken en overige taken (indien niet beschikbaar is onderbouwde schatting mogelijk).
- Zelfstandig voldoen aan alle KPI's voor robuustheid.
- Afspraken en verantwoording over gedeelde taken die bij andere omgevingsdiensten zijn belegd.
- Visie van het AB op toekomst van de omgevingsdienst en governance rondom uitvoering van advisering, vergunningen, toezicht-en handhavingstaken van de bevoegde gezagen. Onderdeel is inzicht geven in hoe de omgevingsdienst en deelnemers gaan voldoen aan de producten en andere randvoorwaarden die in de overige pijlers van het IBP-VTH zijn ontwikkeld (relatie met strafrecht, informatiebeheer, kennisontwikkeling, regionale planning, mandaten en monitoring).

2.2 Maatregelen KPI's

Geef per KPI aan welke maatregelen worden genomen om aan de KPI te voldoen (verplicht voor de KPI's die niet voldoen en optioneel voor de KPI's die wel voldoen).

De ODMH voldoet aan de volgende KPI's en neemt daarom voor deze KPI's geen extra maatregelen:

- KPI 4: weerstandsratio van ten minste 0,8%.
- KPI 4: afspraken over terugname plustaken.
- KPI 5: opleidingsbudget is ten minste 3% van loonsom.
- KPI 5: business intelligence strategie en unit bestaande uit ten minste 3 FTE (advies).

Ook voldoet de ODMH aan de volgende KPI, maar desondanks nemen we toch extra maatregelen in de geest van deze KPI:

- KPI 3: innovatiekalender en 1% van de begroting besteden aan innovatie.

De Staatssecretaris vraagt in de brief met kenmerk IENW/BSK-2023/372659 de ODMH om in dit plan van aanpak aandacht te besteden aan een aantal onderwerpen met betrekking tot de volgende KPI's:

- KPI 1: omvang
- KPI 2: voldoen aan de kwaliteitscriteria (meest recente set).
- KPI 6: regionale congruentie

In de volgende subparagrafen werken we de te nemen maatregelen uit. En per KPI geven we aan welke consequenties dit heeft.

2.2.1 KPI 1

KPI 1: de norm van € 16,5 miljoen voor BTP en milieu gerelateerde plustaken en minimaal 80% in vaste dienst (opties zijn: uitbreiding met milieu gerelateerde plustaken door de huidige deelnemers, opplussen capaciteit voor basis- en milieu gerelateerde taken of fuseren/opsplitsen).

Vraag Staatssecretaris: uw omgevingsdienst voldoet net aan de norm voor omvang. Zelfs bij kleine bezuinigingen zal de dienst onder deze norm vallen. Wat wordt gedaan om dit op te vangen?

De ODMH heeft uitgebreide afspraken rondom financiering (en bezuinigingen) met zijn deelnemers. Daarnaast maken we gebruik van een financiële risicoanalyse en hebben we beleid rondom de hoogte van het aan te houden weerstandsvermogen. Ook is in de gemeenschappelijke regeling van de ODMH een garantstelling opgenomen. Hierin is bepaald dat de deelnemers er te allen tijde voor zorgen dat de ODMH over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

In de Nota P&C is vastgelegd hoe wordt omgegaan met verlaging van jaarprogramma's en wanneer fictiekosten aan de orde zijn. In jaren dat er geen andere bezuinigingen opgelegd worden, is de maximale (frictieloze) verlaging van uren uit het jaarprogramma 2,5% per jaar. Hiervan uitgezonderd zijn wijzigingen in wettelijke taken die van invloed zijn op de bevoegdheden (en dus ook op de werkzaamheden). Bezuinigingen in volume kunnen per deelnemer goedgekeurd worden op ambtelijk niveau. Omdat de conjunctuurgevoeligheid van bouw- en woningtoezicht (BWT) werkzaamheden groot is, heeft de 2,5% regel voor de BWT-taken betrekking op het basisbedrag voor de BWT-taken. Dit basisbedrag is via individuele afspraken vastgelegd. Als meerdere deelnemers gelijktijdig willen bezuinigen, wordt dit aan het DB voorgelegd, in het kader van de continuïteit van de dienst. Indien een individuele deelnemer meer dan 2,5% per jaar wil bezuinigen, wordt dit voorgelegd aan het DB van de ODMH. Ook is dan geen sprake meer van frictieloze bezuiniging. In het geval een deelnemer uit de gemeenschappelijke regeling wil treden, gelden de afspraken over uittreden zoals we die vastgelegd hebben in onze gemeenschappelijke regeling. De ODMH is voornemens de drempel voor frictieloze verlaging te herijken via een nieuwe frictiekostenregeling, alsmede nadere voorstellen te doen voor frictiekosten bij afbouw van taken/ bezuinigingen en uittreden.

Naast de afspraken uit de nota planning & control, hanteert de ODMH een weerstandsvermogen om risico's op te vangen. In onze Nota weerstandsvermogen en risicomanagement, gaan we in op het risicomanagement en het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen of anderszins. In de nota bepalen we ook de gewenste weerstandscapaciteit. Daarnaast maken we gebruik van de NARIS-methode voor het opstellen van een financiële risicoanalyse. Deze risicoanalyse herzien we jaarlijks.

Deze afspraken helpen ons om de continuïteit en robuustheid van de ODMH te waarborgen. Hierbij voelt de ODMH zich gesteund door de uitkomsten van de visitatiecommissie die de ODMH 6 en 7 juni 2023 bezocht: deze commissie was erg positief. De visitatie is uitgevoerd in het kader van het IBP VTH. Desondanks nemen we extra maatregelen om deze KPI verder te versterken.

Naast de wettelijke milieu basistaken, heeft de ODMH een uitgebreid milieu plustakenpakket. Ook voert de ODMH bouw- en woningtoezichttaken uit voor deelnemende gemeenten. Hiermee sluiten we aan op de collegeprogramma's van de gemeenten uit onze regio. Zo ondersteunen we hen bij de benodigde transitie voor de toekomst. Dit is in lijn met de ambities van het IBP en de integrale benadering van de leefomgeving conform de Omgevingswet. Onze begroting en robuustheid zijn derhalve breder en steviger dan de beperkte inhoudelijke scope van de wettelijke milieutaken doet vermoeden. Een en ander illustreert daarenboven het grote commitment van onze deelnemers om uit eigen beweging andere gerelateerde taken in het brede milieu, VTH en fysieke domein bij onze dienst te beleggen, gezien de expertise, inhoudelijke deskundigheid en autoriteit die van de ODMH uit gaat. Daarmee is ons uitvoeringsstelsel ook Omgevingswetbreed zeer robuust.

Naast de hierboven genoemde afspraken omtrent financiering, bezuinigen en uittreden, staan we altijd open voor uitbreiding van taken voor onze deelnemers. We stellen jaarlijks de zogeheten uitgangspuntennotitie op samen met onze deelnemers. Daarin leggen we vast welke ontwikkelingen wij (en onze deelnemers) voorzien. Dit kan consequenties hebben voor ons productaanbod. Bijvoorbeeld uitbreiding van bestaande producten of de ontwikkeling van nieuwe producten. Ook de nog op te stellen innovatie agenda draagt hieraan bij (zie 2.2.3 KPI 3).

Maatregelen

In 2023 hebben we onze uittredingsregeling vernieuwd in de vierde wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling. Besluitvorming in colleges, raden en staten wordt afgerond in 2024.

We nemen in 2024 daarnaast de volgende maatregelen:

- Opstellen frictiekostenregeling (kwartaal 2 2024)
- Vernieuwde frictiekostenregeling borgen (aansluitend in 2024)

Consequenties maatregelen

De te nemen maatregelen hebben geen consequenties voor de gevraagde onderdelen:

- *Personeel in FTE en mogelijk aanpassen van taken en functies.*
- *Samenwerking met andere omgevingsdiensten.*
- *In geval van intentie tot fusie of opsplitsing: welk pad gevolgd gaat worden om tot fusie of opsplitsing te komen. En of er behoefte is aan financiële ondersteuning vanuit IBP-VTH budget voor het fusie/splitsingsproces.*

De te nemen maatregelen hebben mogelijk consequenties voor de volgende gevraagde onderdelen. Wat de consequenties precies zijn, wordt echter pas duidelijk op het moment dat we met de maatregelen aan de slag gaan:

- *Financiële consequenties voor deelnemers (tijdelijk en structureel).*
- *Gevolgen voor de GR, governance en andere (juridische) gevolgen.*

2.2.2 KPI 2

KPI 2: Voldoen aan de kwaliteitscriteria (meest recente set).

Vraag Staatssecretaris: worden alle medewerkers getoetst aan de actuele kwaliteitscriteria? Ik verzoek u hier in uw plan van aanpak nader op in te gaan.

Ja.

Alle medewerkers die taken uitvoeren die vallen onder de deskundigheidsgebieden van de kwaliteitscriteria, toetsen we aan de actuele kwaliteitscriteria. De uitkomst van die toetsing wordt getoetst in het MT en hierover rapporteren we vervolgens jaarlijks aan de opdrachtgevers conform het format dat door alle omgevingsdiensten in Zuid-Holland wordt gebruikt.

De toetsing doen we met behulp van de gegevens uit ons opleidingenregistratiesysteem ORCA en deels handmatig. Handmatige toetsing doen we voor de teams die nog niet (volledig) in ORCA opgenomen zijn. Deze teams werken momenteel aan het invoeren van de benodigde gegevens in ORCA. In ORCA staan cursussen, opleidingen en kennis verkregen door ervaring geregistreerd. Iedere medewerker heeft een persoonlijke omgeving in ORCA waar zijn/haar functie uit ons functiehuis HR21 aan gekoppeld is. In HR21 bestaat een functie uit een functiebeschrijving en een competentieprofiel. In ORCA is daardoor te zien welke opleidingen en kennis/ervaring die medewerker nodig heeft voor de uitvoering van zijn/haar functie. Het gaat hierbij zowel om eisen vanuit de landelijke kwaliteitscriteria als aanvullende opleiding en ervaring die de ODMH noodzakelijk vindt voor de functie.

De ODMH geeft er de voorkeur aan om met eigen medewerkers te voldoen aan de kwaliteitscriteria. Onze strategische personeelsplanning helpt ons onze kennisbehoefte op de lange termijn zo goed mogelijk in te schatten. We voldoen ook voor het overgrote deel aan de kwaliteitscriteria met medewerkers in eigen dienst. Voor enkele specialistische functies (bijvoorbeeld Externe Veiligheid) zijn we echter kwetsbaar. Daarom zoeken wij de samenwerking op met de omgevingsdiensten in Zuid-Holland en onderzoeken we of en hoe we elkaars expertise kunnen versterken. Dit doen we onder de noemer 'Doorontwikkeling omgevingsdiensten Zuid-Holland'. Binnen deze doorontwikkeling pakken wij thema's op die ook aansluiten bij het IBP VTH en dit programma versterken (zie 2.3 voor meer informatie). Voor opleidingen maken we onder andere gebruik van de ODNL Academy. Wij verwachten dat we in de aankomende jaren meer en meer gebruik zullen maken van ODNL Academy.

Om onze arbeidsmarktpositie te versterken hebben de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland de arbeidsmarktstrategie 'de betere wereldbaan' ontwikkeld (en onze learnings brengen we in in de ontwikkeling van de landelijke arbeidsmarktcampagne in het kader van het IBP VTH). Tevens werken we met gezamenlijke traineeprogramma's in Zuid-Holland.

Maatregelen

Niet van toepassing.

Consequenties maatregelen

Niet van toepassing.

2.2.3 KPI 3

KPI 3: innovatiekalender en 1% van de begroting besteden aan innovatie.

De ODMH werkt over de hele breedte van de organisatie aan verschillende innovaties. Zo zijn we de afgelopen jaren gestart aan nieuwe specialismen zoals administratief toezicht, toezicht met behulp van drones of circulaire economie. We zijn kennispartner rond bodemproblematiek bij het nationaal Kenniscentrum Bodemdaling & Funderingen en de onderwijs- en innovatieprojecten vanuit Campus Gouda. Op provincie niveau zien we dat we op steeds meer onderwerpen samenwerken. Ook op het gebied van data-inzet en innovaties willen we meer samenwerken, ook gerrit buiten ons eigen werkgebied/regio. We stellen daarom een meerjarige innovatiekalender op, in afstemming met de andere omgevingsdiensten uit Zuid-Holland.

Maatregelen

In 2024 en 2025 stellen we een innovatiekalender op.

Consequenties maatregelen

De exacte consequenties worden pas bekend zodra de inhoud van de innovatiekalender bekend is.

De te nemen maatregelen hebben mogelijk consequenties voor de volgende onderdelen:

- *Personeel in FTE en mogelijk aanpassen van taken en functies: afhankelijk van de keuzes die we voor de innovatiekalender maken, moet er mogelijk extra capaciteit komen om uitvoering te geven aan de kalender.*
- *Samenwerking met andere omgevingsdiensten: we zullen vaker de samenwerking opzoeken om innovaties efficiënter en effectiever te realiseren dan wanneer we dat zelfstandig zouden doen.*
- *Financiële consequenties voor deelnemers (tijdelijk en structureel): we streven ernaar de innovatiekalender uit de huidige begroting te realiseren. Afhankelijk van de keuzes die we voor de innovatiekalender maken, kan het betekenen dat er tijdelijk of structureel extra financiering nodig is. In dat geval gaan we in gesprek met ons bestuur.*
- *Gevolgen voor de GR, governance en andere (juridische) gevolgen.*

De te nemen maatregelen hebben geen consequenties voor de volgende onderdelen:

- *In geval van intentie tot fusie of opsplitsing: welk pad gevolgd gaat worden om tot fusie of opsplitsing te komen. En of er behoefte is aan financiële ondersteuning vanuit IBP-VTH budget voor het fusie/splitsingsproces.*

2.2.4 KPI 6

KPI 6: regionale congruentie

Vraag Staatssecretaris: de omgevingsdienst is niet congruent aan de veiligheidsregio en Alphen aan den Rijn is een extra gemeente. Ik verzoek u, in navolging van de brief van 16 november, en in navolging van het feit dat u niet aan alle robuustheidscriteria voldoet, om hier nader op in te gaan.

De ODMH neemt geen initiatief tot aanpassing van zijn werkgebied. Ons huidige werkgebied, waarin de gemeente Alphen aan den Rijn geen 'extra' gemeente is, maar een volwaardig deelnemer in onze GR zoals ieder andere, biedt een stevige basis om ons werk kwalitatief goed uit te voeren zonder nabijheid te verliezen. Daarnaast hebben we door de jaren heen specialistische kennis opgebouwd waarmee we goed en professioneel met zowel de kansen als de problematiek binnen onze regio kunnen omgaan. Het is onduidelijk waarom congruentie met de veiligheidsregioschaal door I&W als doelstelling wordt geformuleerd, evenals wat dit zou opleveren. Bij een werkgebied op het niveau van de Veiligheidsregio Hollands-Midden (VRHM), zien wij de hiervoor genoemde voordelen niet. Dit

gebied is dermate groot dat we nabijheid en daarmee ook autoriteit, gezag en legitimiteit verliezen. Daarnaast is er een (te) grote diversiteit in de gebiedskenmerken binnen de regio van de VRHM.

Een verbreed werkgebied binnen de contouren van het Groene Hart is dan logischer. Het Groene Hart is een NOVEX-gebied, op bestuurlijk niveau zijn hier reeds samenwerkingen, en de inhoudelijke karakteristieken van het gebied komen meer overeen. In eerdere gesprekken en correspondentie gaven wij reeds aan dat wij open staan voor een gesprek over samenwerking op Groene Hart-schaal, wanneer dit de robuustheid van het geheel aan omgevingsdiensten zou versterken. Wij zien op dit moment echter geen aanknopingspunten om dit gesprek zelf te initiëren, daar:

- 1) ODMH in onze optiek, zeker ook met inachtneming van het gestelde in dit plan van aanpak, voldoet aan de robuustheidscriteria; en
- 2) Wij het niet zuiver vinden om in het werkgebied van collega-OD's te gaan spreken met individuele gemeenten over aanhaking bij onze GR.

Maatregelen

Niet van toepassing.

Consequenties maatregelen

Niet van toepassing.

2.3 Context van de ODMH binnen het stelsel van Zuid-Hollandse omgevingsdiensten

2.3.1 Doorontwikkeling Zuid-Hollandse omgevingsdiensten

In Zuid-Holland zijn de vijf omgevingsdiensten in 2021 gestart met intensivering van de samenwerking met als doel dat de omgevingsdiensten ook in de toekomst voldoende robuust zijn voor de uitdagingen en opgaven die dan spelen. Dit heeft de afgelopen jaren geleid tot mooie samenwerkingen op projectbasis, gezamenlijk optrekken op de arbeidsmarkt en vergroting van de kennisdeling. Ook is gezamenlijk opgetrokken in het Interbestuurlijk programma VTH-stelsel (IBP) en de daaraan gekoppelde SPUK projecten.

De gezamenlijke besturen van de diensten zijn van mening dat samenwerking vanuit de inhoud zal leiden tot verbetering van de uitvoering en tot mogelijk andere schaalgrootte op taakniveau. Naar de toekomst toe zou dat organisatorische veranderingen kunnen opleveren, maar die vraag is nu nog niet aan de orde. Daarbij is ook belangrijk dat we een optimum handhaven tussen enerzijds onafhankelijkheid van en anderzijds nabijheid bij de deelnemers. Het is de wens om deze samenwerking verder vorm te geven zodat er in Zuid-Holland ook in de toekomst een robuuste uitvoering van het VTH-stelsel blijft bestaan. De omgevingsdiensten hebben daarom een gezamenlijke visie en strategie ontwikkeld die bijdraagt aan het permanent blijven ontwikkelen van de diensten en die zorgdraagt dat de diensten in staat zijn om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen.

We hebben afgesproken het innovatie vraagstuk gezamenlijk op te pakken. Daarmee ontstaat meer ontwikkelkracht dan wanneer dit door iedere omgevingsdienst apart zou worden opgepakt. En natuurlijk wordt verkend welke opgaven beter gezamenlijk kunnen worden opgepakt ook met betrekking tot expertises die nodig zijn bij nieuwe ontwikkelingen zoals uniformering van bedrijfsvoering, ZZS, PFAS en op het gebied van WOO en AVG-regelgeving. Van intensivering van de

samenwerking is al sprake bij de strafrechtelijke handhaving en bij het datagestuurd werken ten behoeve van prioriteitstelling, programmering en uitvoering van de VTH-taken.

2.3.2 Bestuurlijke vervolgo opdracht doorontwikkeling Zuid-Hollandse omgevingsdiensten 2024

Twynstra Gudde heeft in 2021 in opdracht van de provincie samen met gemeenten en de diensten, een provincie brede verkenning naar uitvoering van de VTH-taken uitgevoerd. Naar aanleiding van het Twynstra-Gudde rapport en de daaruit volgende bestuurlijke opdracht aan de diensten, is er ingezet op een intensivering van de samenwerking tussen de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. Dankzij dit traject is in de afgelopen twee jaren succes geboekt met mooie samenwerking op projectbasis, gezamenlijk optrekken op de arbeidsmarkt en kennisdeling. Daarnaast zijn in het kader van het landelijke interbestuurlijke programma verbetering VTH-stelsel bij alle omgevingsdiensten robuustheidsonderzoeken uitgevoerd. Ook worden op verzoek van het ministerie van I&W voor 1 april 2024 plannen van aanpak opgesteld om gesignaleerde verbeterpunten per omgevingsdienst aan te pakken. Bij alle diensten in Zuid-Holland is vanuit het ministerie aangegeven dat het criterium van congruentie (homogeniteit van het werkgebied) en schaalgrootte (fusering) meegenomen moet worden in deze plannen van aanpak.

De bestuurlijke begeleidingscommissie van het doorontwikkeltraject, bestaande uit een DB-lid van iedere omgevingsdienst onder voorzitterschap van Gedeputeerde de heer Stolk, is van mening dat samenwerking vanuit de inhoud van de uitvoering zal leiden tot verbetering van de uitvoering en andere schaalgrootte op taakniveau. Naar de toekomst toe zou dat organisatorische veranderingen kunnen opleveren, maar dat is zeker geen doel op zich van dit traject. Naast deze ontwikkelingen raken ook de grote maatschappelijke transitie energie en circulaire economie de uitvoering van de taken die bij omgevingsdiensten zijn ondergebracht. Hiervoor is nieuwe expertise nodig die tijdig aangetrokken of opgebouwd moet worden.

Voor deze opgaven staan alle bevoegde gezagen en omgevingsdiensten aan de lat, dus samenwerking hierop is logisch en efficiënter dan wanneer de vijf diensten dat afzonderlijk van elkaar doen. Tegen deze achtergrond is aan de vijf omgevingsdiensten gevraagd het volgende verder uit te werken:

- Maak afspraken over een robuuste strategie voor de samenwerking en maak die concreet met gezamenlijke trajecten en uit te voeren projecten. Zorg ervoor dat deze afspraken zodanig worden geborgd dat er een voortdurende aandacht is voor de projecten, taken en trajecten die in gezamenlijkheid tussen de diensten kunnen worden opgepakt. Neem hier nadrukkelijk ook de maatschappelijke transitie opgaven in mee en wat dat betekent voor de uitvoering.
- Kijk naar welke taken of specialismen zich lenen om in gezamenlijkheid op te pakken, zowel primaire als niet primaire taken. Hierbij valt te denken aan de innovatiekalender als onderdeel van de robuustheidscriteria, expertises die nodig zijn bij nieuwe ontwikkelingen zoals circulaire economie, ZZS en PFAS en ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering, WOO en AVG-regelgeving. Voor (niche) taken zou onderzocht moeten worden hoeveel Fte er per dienst beschikbaar is en of clustering efficiencywinst en betere kennisborging tot gevolg heeft. Hiernaast is het ook belangrijk om uit te werken hoe deze taken dan op een werkbare manier gezamenlijk kunnen worden opgepakt en hoe toegankelijkheid tot de taak en financiële consequenties kunnen worden geregeld.

De begeleidingscommissie geeft aan dat als er behoefte is bij de directeuren aan externe begeleiding bij de uitwerking van deze vragen, dit gefaciliteerd kan worden.

2.4 Planning, besluitvorming en monitoring

Opdrachtgever voor dit plan van aanpak is het ministerie van I&W. Dit plan van aanpak is opgesteld door de ODMH. De ODMH zal dit plan van aanpak uitvoeren. Het wordt vastgesteld door het algemeen bestuur van de ODMH. Het MT van de ODMH is intern opdrachtgever.

Het dagelijks bestuur van de ODMH komt 5 keer per jaar bijeen. Tijdens deze bijeenkomsten zal de ODMH de voortgang in de op te leveren producten voorleggen aan het dagelijks bestuur. Aansluitend zal de voortgang worden voorgelegd aan het algemeen bestuur van de ODMH.

De gemeenteraden en staten zullen over het plan van aanpak worden geïnformeerd.

2.4.1 Planning per maatregel

		2024				2025			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
KPI 1	Opstellen frictiekosten regeling								
KPI 1	Frictiekostenregeling borgen								
KPI 3	Opstellen innovatiekalender								

2.4.2 Wijze van besluitvorming

De besluitvormingsprocedure van producten die voortkomen uit dit plan van aanpak (de frictiekostenregelen en de innovatiekalender) vindt plaats langs de planning en control-lijn van de ODMH. De besluitvorming is als volgt ingericht:

1. Opstellen ambtelijk
2. Aanbieden aan MT ODMH ter instemming
3. Aanbieden aan adviescommissie inhoud en/of financiën ODMH ter instemming
4. Aanbieden aan DB ODMH ter instemming
5. Aanbieden aan AB ODMH ter vaststelling.

Voorstellen over de verdere versterking van de samenwerking met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten worden in 2024 en verder via de lijn van een bestuurlijke begeleidingscommissie aan het dagelijks en algemeen bestuur van de omgevingsdiensten voorgelegd.

2.4.3 Monitoring

Na vaststelling van dit plan van aanpak, rapporteren we over de voortgang en op te leveren producten in het dagelijks en algemeen bestuur van de ODMH. Het dagelijks bestuur van de ODMH komt 5 maal per jaar bijeen, het algemeen bestuur vier maal. De ODMH neemt de robuustheidscriteria en de uitvoering van dit plan van aanpak op als KPI's in de programmabegroting. Met de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland worden afspraken gemaakt over de monitoring en rapportage van de versterking van de samenwerking en de bestuurlijk agendering daarvan.